

УНИВЕРЗИТЕТ "ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ" - ШТИП
ФАКУЛТЕТ ЗА РУДАРСТВО, ГЕОЛОГИЈА И ПОЛИТЕХНИКА

ШТИП, 2008 година

Издавач:

Универзитет "Гоце Делчев" Штип

За издавачот:

Проф. д-р Саша Михрев

Печати:

"2-ри Август" - Штип

Тираж:

500 примероци

CIP - Каталогизација во публикација

Национална установа библиотека "Гоце Делчев" - Штип

622.3

КРСТЕВ, Борис

Инженерство на рудничка средина / Борис Крстев, Благој Голомеов -
Штип: Универзитет "Гоце Делчев" - Штип, 2008 (2-ри Август) - 138.:
илюстрации, 29 см.

ISBN - 978-9989-2766-9-9

Рударство - Технологија

COBISS MK-ID 512648948

ВАЖНА НАПОМЕНА: Фотокопирањето или репродуцирањето на оваа книга во целина или делови во било кој облик не е дозволено. Сите права ги задржува авторот.

**Проф. д-р БОРИС КРСТЕВ
Проф. д-р БЛАГОЈ ГОЛОМЕОВ**

**ИНЖЕНЕРСТВО
НА РУДНИЧКА СРЕДИНА**

Штип, 2008 год.

1.0 ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ПОТРЕБА НА СОВРЕМЕНОТО РУДАРСТВО

Експлоатацијата на наоѓалиштата на минерални сировини и нивната подготвка негативно влијаат на животната средина. Минералните сировини се појавуваат во сите категории во животната средина кои треба да ги заштитиме. Потребите за енергетски сировини, руди, неметали и друго и понатаму се битни, без оглед на помалите или поголеми регионални депресии на рударството.

Минералните сировини спаѓаат во необновливи ресурси. Иако интензивно се работи на супституцијата на минералните сировини, физичкиот обем на експлоатација постојано се зголемува, воглавно од две причини:

- поради зголемените потреби на зголемениот број на жители и нивниот стандард;
- поради се послабиот квалитет на минералните сировини шти изискува помасовно производство;

Фокусот на современото светско рударство дефинитивно се поместува од развиените европски земји во другите земји на Африка, Азија, Јужна Америка и Австралија. Овие тенденции не се нови, туку се присутни во последните 40-тина години, а последица се на многу фактори: недостатокот на богати наоѓалишта, помали трошкови за работна сила, високи стандарди за заштита на животната средина во развиените земји итн.

Светското рударство се катрактеризира во овој момент со следните фактори:

- *релативно јослаби квалифики на резервиите на минералните сировини и се јоголемата длабочина за експлоатација;*
- *висок стапетен на механизраност на сите процеси при експлоатација и минералната технологија;*
- *висок стапетен на искористеност на аоѓалиштата;*
- *ѓолеми вложувања во сигурноста на работата и заштитата на околната;*

Тргнувајќи од прифатенте ставови дека животната средина е загрозена поради осиромашувањето на природните ресурси, ерозијата на природната средина и загадувањето на околнината, може да се констатира дека рударството како човечка активност, негативно влијае на животната средина со сите свои аспекти. Оваа влијание е понекогаш поголемо или помало, но е евидентно и неопходно е да се дефинира за секоја рударска единица, регион или држава.

Рударската експлоатација, како една од најстарите човечки активности, доведе до тоа, да поголемиот број на наоѓалишта од сите видови на минерални сировини биде исцрпан. Во текот на долгата историја на рударството, присутни се периоди на нерационална експлоатација, каде што profitot бил примарна движечка сила, а најчесто и единствена сила. Последците од тоа се: осиромашени наоѓалишта, трајно уништени енергетски сировини и голем број на јаловишта со солидна содржина на корисни компоненти.